Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

09.09.2026. Nr. 1-5/185

Rīgas 64. vidusskolas direktoram
Edgaram Zīvertam
R64@riga.lv

Par starpbrīžu garumu un mācību stundu sākuma laiku

Viena no tiesībsarga funkcijām ir jautājumos, kas saistīti ar cilvēktiesību un labas pārvaldības principa ievērošanu, atklāt trūkumus tiesību aktos un to piemērošanā, kā arī veicināt šo trūkumu novēršanu.[1] Vienlaikus tiesībsargs informē sabiedrību par bērna tiesībām, izskata sūdzības par bērna tiesību pārkāpumiem, īpašu uzmanību pievēršot valsts vai pašvaldību iestāžu un to darbinieku izdarītajiem pārkāpumiem, un iesniedz priekšlikumus, kas veicina bērna tiesību ievērošanu.[2]

[1] Par starpbrīžu garumu un laiku

Tiesībsarga birojā ir saņemta sūdzība par starpbrīžu garumu Rīgas 64. vidusskolā – pusdienu starpbrīži nav vismaz 30 minūšu gari un pārējie starpbrīži nav vismaz 10 minūšu gari. Minēto apliecina Rīgas 64. vidusskolas iekšējās kārtības noteikumos[3] noteiktie stundu laiki: 1. – 4. klasei starpbrīžu ilgums ir 5 minūtes vai 25 minūtes (pēc 3., 4. un 5. stundas); 5. – 12. klasei starpbrīžu ilgums ir 5 minūtes vai 30 minūtes (pēc 3. stundas) un 20 minūtes (pēc 4. stundas). Vienīgais 30 minūšu starpbrīdis ir laikā no plkst. 10.25 līdz 10.55.

Normatīvajos aktos skaidri noteikts ir tikai pusdienu starpbrīža ilgums un laiks – tam jāparedz **vismaz 30 minūtes un pusdienas nedrīkst būt agrāk par plkst. 11.00**. To nosaka Ministru kabineta 2002. gada 27. decembra noteikumu Nr. 610 "Higiēnas prasības izglītības iestādēm, kas īsteno

[1] Tiesībsarga likums, 11. panta 4. punkts.
[2] Bērnu tiesību aizsardzības likums, 65.[2] pants.
[3] Rīgas 64. vidusskolas 2024. gada 7. oktobra iekšējie noteikumi Nr. VS64-24-4-nts "Rīgas 64. vidusskolas iekšējās kārtības noteikumi", 17. punkts.

vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības, profesionālās pamatizglītības, arodizglītības vai profesionālās vidējās izglītības programmas" 59. punkts: "Izglītojamam ir iespēja vismaz reizi dienā saņemt siltu ēdienu. Pusdienas organizē ne agrāk kā pulksten 11.00, un tām paredz vismaz 30 minūšu starpbrīdi." Tas nozīmē, ka pusdienu starpbrīdis var būt arī garāks par 30 minūtēm, bet īsāks tas nedrīkst būt.

Rīgas 64. vidusskolā 1. – 4. klasei ir trīs 25 minūtes gari starpbrīži. Ja šie starpbrīži ir paredzēti pusdienām, katram no tiem jābūt vismaz 30 minūšu ilgam. Neviens starpbrīdis nav 30 minūšu ilgs. Turklāt viens no 25 minūšu starpbrīžiem ir laikā no 10.25 – 10.50, kas ir agrāk par pusdienām pieļaujamo agrāko laiku.

5. – 12. klasei ir viens 20 minūtes garš starpbrīdis un viens 30 minūšu starpbrīdis. 30 minūšu starpbrīdis ir laikā no 10.25 līdz 10.55, kas ir agrāk par pusdienām pieļaujamo agrāko laiku.

Pārējo starpbrīžu garums skaidri nav noteikts, bet no normatīvā regulējuma izriet, ka starpbrīdim jābūt **vismaz 10 minūtes** garam šādu iemeslu dēļ:

1) Ministru kabineta 2002. gada 27. decembra noteikumu Nr. 610 "Higiēnas prasības izglītības iestādēm, kas īsteno vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības, profesionālās pamatizglītības, arodizglītības vai profesionālās vidējās izglītības programmas" 39. punkts nosaka: "Mācību telpu pēc katras mācību stundas vēdina vismaz 10 minūtes (ziemā – vismaz 5 minūtes)". Tātad, lai būtu iespējams izvēdināt klases telpu, starpbrīdim jābūt vismaz 10 minūšu ilgam;.
2) lai skolēniem būtu iespēja pēc mācību stundas sakārtot savu mācību vietu, savlaicīgi ierasties uz nākamo mācību stundu un sagatavoties nākamajai stundai, tostarp pārģērbties sporta nodarbībām vai pēc tām, kā arī nedaudz atpūsties starp mācību stundām, apmeklēt labierīcības, uzpildīt ūdens pudeli u.tml..

[2] Par mācību stundu sākuma laiku

Rīgas 64. vidusskolas iekšējās kārtības noteikumos[4] noteikts, ka 1. stunda visās klašu grupās sākas plkst. 8.15. Vēlos vērst uzmanību uz Izglītības un zinātnes ministrijas 2026. gada Vadlīnijām par mācību stundu sākuma laiku pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestādēs, kas izstrādātas,

[4] Rīgas 64. vidusskolas 2024. gada 7. oktobra iekšējie noteikumi Nr. VS64-24-4-nts "Rīgas 64. vidusskolas iekšējās kārtības noteikumi", 17. punkts.

pamatojoties gan uz Tiesībsarga biroja veikto pētījumu "Cikos sākas bērna ceļš uz skolu?", gan Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas rekomendācijām un starptautisku pētījumu rezultātiem.

Ministrija ieteikusi visām izglītības iestādēm no 2026./2027. mācību gada noteikt mācību stundu sākuma laiku 1. – 6. klašu skolēniem ne agrāk kā plkst. 8.30 un 7. - 12. klašu skolēniem ne agrāk kā plkst. 9.00. Agrāka mācību laika noteikšana pieļaujama izņēmuma gadījumā, vienojoties ar izglītības iestādes padomi un lēmumu saskaņojot ar dibinātāju.

Ņemot vērā, ka izglītības procesa organizācija, kas ietver arī mācību sākuma laika un starpbrīžu garuma noteikšanu, ir izglītības iestādes vadītāja kompetencē, aicinu pārskatīt izglītības procesa organizāciju un novērst normatīvajiem aktiem un bērnu labākajām interesēm neatbilstošu praksi. Lūdzu **līdz 2026. gada 15. oktobrim** informēt Tiesībsarga biroju par paveikto un plānoto.

Ar cieņu

Bērnu tiesību nodaļas vadītāja Laila Grāvere